

VNS 6/2022 vp Valtioneuvoston selonteko Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallinen ilmasto- ja energiastrategia

Pyydettyä lausuntonaan kansallisesta ilmasto- ja energiastrategiasta Sahateollisuus Ry toteaa:

Puurakentamisen raaka-ainetta tuottavan sahateollisuuden hiilijalanjälki on jo nyt erittäin pieni. Toimialan vähähiilitiekartassa kartoitettujen toimenpiteiden avulla hiilijalanjälki voidaan viedä lähelle nollaa ja toimiala täysin fossiilittomaksi. Näiden, jo tiedossa olevien toimenpiteiden vauhdittaminen ja alan kilpailukyvyyn turvaaminen tukevat siirtymää pois fossiilitaloudesta.

Sahateollisuuden ja tuotteet toimivat pitkäikäisinä hiilivarastoina. Tuotteiden kädenjälki on merkittävä ja ne mahdollistavat päästövähennykset silloin, kun niillä korvataan runsaammin päästöjä tuottavia fossiilipohjaisia tuotteita.

Ilmasto- ja energiapolitiikassa huomioitava teollisuuden tarpeet

Ilmasto- ja energiapolitiikassa tulee tunnistaa teollisuuden tarpeet. Ilmastotoimia linjaavissa strategioissa ja suunnitelmissa tulisi arvioida kattavasti niiden kokonaisvaikutuksia eri toimialoille ja yrityksille. Erityisesti tulee huomioida ne toimialat, joiden toimintaan vaikuttaa sekä taakanjakosektorin, päästökauppasektorin että maankäyttösektorin toimet.

Ilmasto- ja energiapolitiikan tulee olla ennakoitavaa ja teollisuuden toimintaympäristöä vahvistavaa. Ilmasto- ja energiastrategian ja sitä toimeenpanevien suunnitelmien tulee kannustaa vähähiilisuuden investointeihin eri teollisuuden aloilla ja erikokoissa yrityksissä huomioiden myös PK-teollisuuden tarpeet.

Nykymuodossaan teollisuuden sähköistämisen tuki luo kuilun eri teollisuuden alojen välillä. Päästökauppasektoriin kuuluvat ns. hiilivuotosektorin toimialat hyötyvät merkittävästi sähköistämistuesta, kun taas sektorin ulkopuoliset toimialat jäävät pahimmassa tapauksessa täysin ilman vähähiilisuuden tai tuotantoprosessien sähköistämiseen kannustavia tukia.

Suomalaisen PK-teollisuuden vähähiilisuuden tavoitteet tulisi huomioida nykyistä paremmin. Vähähiilisyyttä edistäviin investointeihin tulee luoda kannustimia siten, että tunnistetaan eri teollisuudenalojen todelliset tarpeet ja mahdollisuudet

Sahoilla on huomattava määrä investointipotentiaalia huoltovarmuuden parantamiseksi

Sahoilla on optimaaliset olosuhteet noin 1-5 MW sähkötehoisten voimalaitosten rakentamiseksi. Puutavaran kuivaukseen käytetään lämpöä tasaisesti ympäri vuoden ja tarvittava uusiutuva puupohjainen raaka-aine löytyy suoraan sahan prosessista.

Sähköä tuottava laitos maksaa huomattavasti enemmän kuin perinteinen lämpölaite ja investoinnin käynnistäminen ei ole markkinaehtoisesti järkevää, joten siihen tarvitaan investointituki. Varsinaista vuosittaista CHP- tuotantotukea ei tarvita sahateollisuudelle.

Niin hajautetun tuotannon, uusiutuvan energiatuotannon sekä ennen kaikkea huoltovarmuuden kannalta on tärkeitä luoda tällainen uusi sähkön- ja lämmöntuotannon investointituki, josta oli runsas joukko sahoja kiinnostunut. Näin ollen Sahateollisuus ry esittää kirjausta siitä, että valtioneuvoston tehtävänä on valmistella uusi investointituki sähkön ja lämmöntuotannon edistämiseksi mahdollisimman ripeästi.

Sahojen valmius auttaa huoltovarmuuskysymyksessä

Sahojen puuvirrat ovat vuosittain merkittävät ja osa niistä on omiin tuotteisiin kuulumatonta materiaalia eli

tuotannon sivuvirtoja ja puunhankinnan yhteydessä kertyvää sahaukseen kelpaamatonta puuainesta. Varsinaisesta tuotantoprosessista syntyy sivutuotteina purua ja kuorta, jotka ovat biopolttoaineiksi sopivia sekä haketta, jonka normaali käyttö on selluteollisuuden raaka-aine.

Puunhankinnassa kertyy lisäksi huomattava määrä metsähaketta ja pienempää ainespuuta eli kuitupuuta. Näiden jakeiden määrä vaihtelee yrityskohtaisesti puun hankinnan rakenteen ja käytettävien tukkien kokoluokkien mukaan.

Huoltovarmuuskäytökulmasta voisi olla mahdollista tehdä sahayritysten kanssa sopimuksia, joissa yritykset sitoutuvat toimittamaan tietyssä kriisitilanteessa puupolttoainetta ennalta sovitun määrääjän. Varautuminen tapahtuisi sahan normaalien materiaalivirtojen yhteydessä.

Metsähallituksen puuntarjonta turvattava

Ilmasto- ja energiastrategiassa mainitaan, että Metsähallituksen omistajapoliittisissa linjauksissa on asetettu tavoitteet hiilinielujen ja varastojen kasvattamiselle. Metsien hiilivarastojen turvaaminen on tärkeä tavoite. Ilmastotavoitteiden lisäksi Metsähallituksen metsiin kohdistuu monia muita toiveita ja tavoitteita. Näiden tavoitteiden yhteensovittamisessa on tärkeää huomioida tasapaino eri kestävyiden osa-alueiden välillä eivätkä ne saa vaarantaa tukkipuun saatavuutta Metsähallituksen talousmetsistä.

Puurakentamisen edistämiseen vauhtia

Puurakentamisen edistämistä on toteutettu mm. nykyisen hallitusohjelman puitteissa. Poliittisesta tahtotilasta huolimatta puurakentaminen ei ole lähtenyt yleistymään toivotussa mittakaavassa ja vauhdilla. Puurakentamisen lisäämiselle tulisiikin asettaa nykyistä kunnianhimoisemmat tavoitteet sekä konkreettisia asioita edistäviä toimenpiteitä.

Helsingissä 16.11.2022

Anniina Kostilainen

Sahateollisuus Ry

anniina.kostilainen@sahateollisuus.com

Puh 0445840164